

ISSN 1318-5772 XXXII (2025) št. 1

BOŽJA BESEDA DANES

Revija Zavoda Biblično gibanje

»Poklicanim po njegovem načrtu.«
(Rim 8,28)

τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν.

SVETO LETO: POKLICANI NA POT

BOŽJA BESEDA RASTE Gregor Čušin
Na romanju ali upati si upati

POGOVOR Z LUCIJO ROŽMAN s. Snežna Večko, Samo Skralovnik
Prepisana beseda se je lažje »udomačila« v meni

RAZLAGA ODLOMKA STARE ZAVEZE Samo Skralovnik
Bog se razodeva na poti

RAZLAGA ODLOMKA NOVE ZAVEZE Maksimilijan Matjaž
Vera in pogum za romanje v Markovem evangeliju

IZZIV ZA OSEBNO DELO Marko Rijavec
Poslušati svoje telo

UVODNIK Marko Rijavec POT TE POKLIČE	3
BOŽJA BESEDA RASTE Gregor Čušin NA ROMANJU ALI UPATI SI UPATI	4
PAPEŽ FRANČIŠEK POSLUŠA BOŽJO BESEDO Primož Erjavec ROMANJE IZRAŽA TEMELJNO PRVINO JUBILEJNEGA DOGODKA	6
POGOVOR S PRIJATELJI BOŽJE BESEDE s. Snežna Večko, Samo Skralovnik PREPISANA BESEDA SE JE LAŽJE »UDOMAČILA« V MENI	8
RAZLAGA ODLOMKA STARE ZAVEZE Samo Skralovnik BOG SE RAZODEVA NA POTI	13
RAZLAGA ODLOMKA NOVE ZAVEZE Maksimilijan Matjaž VERA IN POGUM ZA ROMANJE, KI SPREMINJA POT V MARKOVEM EVANGELIJU	16
RAZLAGA ODLOMKA NOVE ZAVEZE Matjaž Celarc PAVEL IN NJEGOVA POT	20
BOŽJA BESEDA V ZAKONU Teja Omerzel NAVEZA, S SIDRIŠČEM V BESEDI	24
BOŽJA BESEDA V PODOBI Andrej Jemec CESTA – ČLOVEKOVA POT	28
PRIPOROČAMO V BRANJE s. Snežna Večko PISMO PHILEMONU, ROMAN O APOSTOLU PAVLU	30
SMEJATI SE S SVETIM PISMOM Marc Gellman O MOŽU, KI JE LJUBIL DREVO	31
CERKVENI OČETJE BEREJO SVETO PISMO br. Jan Dominik Bogataj PER ALIAM VIAM: OČETJE VABIJO NA »DRUGO« POT	32
OSEBE V SVETEM PISMU Izet Veladžić TISTI MOŽ, KI SE JE RVAL Z LEGIJO HUDOBCEV	34
IZZIV ZA OSEBNO DELO Marko Rijavec POSLUŠATI SVOJE TELO	35
SVETOPISEMSKA NIŠA Vinko Ošlak PAVLOVE SKUŠNJAVE	38
BOŽJA BESEDA NA PLATNU p. Andraž Arko KRALJ KRALJEV	43
MALI KLJUČ SVETEGA PISMA s. Snežna Večko TRIINTRIDESET LET, KI JIH JE BOŽJI SIN PREŽIVEL NA ZEMLJI	44
POROČILO Samo Skralovnik idr. NEDELJA BOŽJE BESEDE 2025	45
MOLITEV Z BOŽJO BESEDO Klaus Einspieler	50

BOŽJA BESEDA DANES je katoliška biblična revija, ki jo izdaja Zavod Biblično gibanje s podporo SŠK. Izhaja trikrat letno.

Revijo lahko naročite ali odjavite po pošti na naslov gibanja in uredništva.

NASLOV ZAVODA IN UREDNIŠTVA:

Zavod Biblično gibanje
Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana
info@biblicnogibanje.si
www.biblicnogibanje.si
www.facebook.com/biblicnogibanje.si

UREDNIŠKI ODBOR:

Tatjana Rupnik, Jure Koželj, Snežna Večko, Bogdan Rus, Marko Rijavec, Teja Omerzel

GLAVNI UREDNIK: Samo Skralovnik

ODGOVORNI UREDNIK: Maksimilijan Matjaž

LEKTORIRANJE: Aleksandra Kocmut

FOTOGRAFIJE: Avtorji uporabljenih fotografij so navedeni pod fotografijami.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Reddit.com_CampingandHiking

PRELOM IN PRIPRAVA ZA TISK: Robert Rošker

OBLIKOVNA ZASNOVA: Branka Smodiš

TISK: Salve, d. o. o., Ljubljana

Priporočen je prostovoljni dar za pokritje stroškov izhajanja revije.
Transakcijski račun pri Delavski hranilnici: SI56 6100 0002 0986006

POT TE POKLIČE

foto_prijazen.neznanec

Pot je vsako leto zelo primerna postna prispodoba, posebno, ko nanjo krenemo v »svetem letu«, ki je tudi samo po sebi pot, letos še posebej podčrtano s sloganom »Romarji upanja«, to prav samo od sebe vabi, kliče na pot. »Pot te pokliče,« seveda, kakor pravijo mnogi, ki se podajo na veliki Camino, in tudi na pot upanja krenemo zaradi nekega klica, ki začne grebsti v nas. Gre seveda najprej za napor, da, za trud, za odločitev, ki jo človek naredi, ko začne s postom, ko začuti v sebi pomladni nadih, željo po tem, da bi zvesteje sledil svojemu Učeniku. Dobri sklepi in trdna volja so za pot nekaj zelo pomembnega, vendar ne dovolj. »Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.« (N. Zaplotnik)

Skrivnost dobre poti, ki te napolni, ki te resnično spremeni, je, da se ji *prepustiš*, da te bolj kot do sebi postavljenega cilja pripelje tja, kamor si *moral* priti. Gre za podobno stvar, kot se mi je zgodila na Caminu, kamor sem tudi sam odšel z mnogimi vprašanji, ki sem jih hotel rešiti, nazaj pa prišel z odgovori na povsem druga, *pomembnejša* vprašanja. Ker najboljša vprašanja postavlja *pot sama*, proces, če želite, ker je najhujši napor sprejeti pot, kakršnakoli že je, ker je najtežje osvojeni vrh tisti, na katerega nisi smel stopiti in si se moral tik pod njim obrniti. Ker je največja zmaga pravzaprav lastni *poraz*.

Na Jezusu se v postu učimo spremembe, ki jo je pri njem naredila pot, da rečemo drugače, tiste spremembe, ki si je pravzaprav ni izbral sam, ampak jo je od njega pričakoval Bog: »Medtem ko je molil, se je videz njegovega obličja spremenil in njegova oblačila so belo sijala.« (Lk 9,29) Za kaj gre? Za *spremembo*, ki je bolj kot delo človeških rok *prepustitev Božjemu*, da nas kleše v tisto, kar moramo postati. Preko našega življenja, namreč, in tega, kar to je, se pravi preizkušanj, srečanj, porazov, razumevanja, zakaj smo vse to tako zelo potrebovali.

Pustiti mu, da nas On spremeni, pa je nekaj veliko težjega kot delati tisto, s čimer smo se hoteli sami spremeniti. Vemo, da ravno zato prave, potrebne spremembe v nas velikokrat spremljajo upor in trma, trdovratno kljubovanje in mrzlično iskanje izgovorov. Tako precej dobro in zanesljivo prepoznamo tisto, kar bi v nas moralo biti drugače, tisto, kar v nas želi imeti Bog. Njegov klic, če rečemo drugače, namig, kam bi morali kreniti, katera pot je za nas potrebna. Morda je zato izredno primeren spremljevalec postnega časa in svetega leta tudi *tišina poslušanja*, poslušanja drugih in poslušanja življenja, v kateri vsaj za nekaj časa poskušamo preglasiti lastna tolmačenja in cilje ter ubrati pot, ki se nam morda celo upira. »Ta je moj Sin, moj Izvoljenec, njega poslušajte!« (Lk 9,35) •••

foto_Freepik

NA ROMANJU ALI UPATI SI UPATI

Vse preredko, a kdaj pa kdaj vendarle poromam. Peš. Saj ni daleč in pot je prijetna. Sprva je seveda težko. Ne le zato, ker je vsak začetek težak, kot pravijo, temveč bolj zato, ker iz naše vasi ni druge poti kot skozi sotesko. Po asfaltirani cesti sicer – glavni, kot ji rečemo – in ja: prometni. In en takle romar – pešec – seveda ni glavni na glavni cesti! Na glavni cesti so glavni avtomobili. Šoferji, pravzaprav. (O, brez skrbi, vam povem iz prve roke, saj se, ko sem za volanom, zmrdujem še nad kolesarji, kaj šele nad ubogimi pešci in romarji.)

In ker ni prijetno na asfaltu, ker ni prijetno ob robu ceste med brzečimi avtomobili, ker vem, da bi še sam sebi šel na živce, če bi se peljal v avtomobilu mimo sebe pešočega, mi ni prijetno. In se začnem spraševati, čemu sem sploh šel na pot ... na romanje ... ko pa ni prijetno!

A grem. Kar grem ... naprej. Saj bi bila pot nazaj prav tako, če ne še bolj neprijetna.

Grem. Kar grem ... naprej. Bolj iz trme kot iz pobožnosti. Vedoč, da se soteska konča. Vsaka

se. Enkrat že ...

Tudi ta se. Konča. Končno ...

Končno glavna cesta postane stranska.

In pot zdaj zavije pod gore in skozi vasi.

Tu je pot bolj mirna. In ravna.

Srečujem ljudi, ki me pozdravljajo in odzdravljajo.

Ali pa tudi ne.

Čudno je dandanes. So ljudje, ki te že od daleč opazujejo in že od daleč, vnaprej, pripravijo nasmehek, pozdrav, spodbudno besedo, in so ljudje, ki se obrnejo stran. Ki pogledajo v tla. Ki se kar na lepem pretvarjajo, da te ne vidijo ... Da te ni ... In ne pozdravijo niti ne odzdravijo. Gredo mimo.

Ljudje so včasih čudni! Ne le na cesti, na tej poti, na romanju, temveč na vseh poteh ... V življenju. S stranske ceste zavijem na ... še bolj stransko?

Prašna je. Makadamska in neugledna. Pa čeprav je cesarsko-kraljevska. Še danes ji tako rečemo. Pa ne vem, če se je kdaj po njej peljal kak cesar ali kralj.

Hmmm?

Imel sem sošolca, ki se je pisal Kralj, pa ne

Lahko
opazujem svet.
In posledično
vidim sveto.
Svet imam
na dlani
in sveto kot
na dlani.

Pot,
ki je za nomade
način življenja,
za stalno
naseljene
postane
prisposoba
za duhovno
potovanje.

BOG SE RAZODEVA NA POTI

Svetopisemska pripoved, če odštejemo simbolno predzgodovino (1 Mz 1–11), se začne z Abrahamom. Prve besede, ki jih Bog spregovori Abrahamu, prvemu človeku z oprijemljivimi zgodovinskimi opimki in daljnemu predniku izvoljenega ljudstva, so pretresljive: »Pojdi iz svoje dežele.« (1 Mz 12,1) V hebrejščini se te besede glasijo »*leh leha*« in se ne pojavijo nikjer drugje v Svetem pismu kot pri Abrahamovi poti v Morijo, ko ga Bog z istimi besedami pokliče na pot dokončnega darovanja. Poziv je povezan z naravo Abrahamovega življenja – on, njegovi predniki in tudi njegovi potomci so bili nomadi oz. polnomadi, ki so brezpotja in neskončne prostranosti postopoma zamenjali za kamnite zidove – a še dolgo po tem, ko se ustali in navežejo na zemljo, pot ostane duhovna prisposoba in etični ideal. O tem ozadju govori izraz »Hebrejec«, ki se pripisuje prav Abrahamu (takrat še Abram).

HEBREJEC ABRAM

Izraz sega na sam začetek izvoljenega ljudstva – vse do »Hebrejca Abrama« (1 Mz 14,13) – in sprva preprosto pomeni 'nomad' ali 'mimoidoč' (Ezk 39,11). Izraža gibanje, dejavnost prečkanja, hkrati pa nakazuje posledice tega prečkanja. Glagolska oblika korena npr. opisuje prečkanje reke (1 Mz 31,21; Joz 3,14), meje ali ozemlja (4 Mz 20,17; Sod 11,32; 1 Sam 9,4). Samostalniška izpeljanka na drugi strani označuje, kam prečkanje privede: »onkraj« (reke Jordan v 1 Mz 50,10) ali »onstran« (morja v 5 Mz 30,13; etiopskih rek v Iz 18,1).

Posebej nazorni sta vrstici Joz 24,2–3, saj pokažeta, da Hebrejci niso avtohtoni prebivalci Kanaana, temveč izvirajo z druge strani Evfrata. Haran, od koder je potoval Abraham v Kanaan (1 Mz 11,31), se namreč nahaja na levi strani reke Evfrat, tj. »onkraj reke«:

Izraz
Hebrejec sega
na sam začetek
izvoljenega
ljudstva in sprva
preprosto
pomeni 'nomad'
ali 'mimoidoč'.

VERA IN POGUM ZA ROMANJE, KI SPREMINJA POT V MARKOVEM EVANGELIJU

ČLOVEK JE BITJE NA POTI

Pot človeka ustvarja in spreminja. Vsaka izkušnja človeka spremeni. Ob vsaki spremembi se izgubi nekaj nebitnega in pridobi nekaj novega, kar ostane. Odločitev za pot sicer ni vedno lahka, ker se je treba ločiti od ustaljenega in odpreti za novo. Ustaviti se in zapreti sicer človeka za trenutek pomirja, a preprečuje rast, duši in ne rodi sadov. Odi na pot vedno pomeni tvegati odvezati se in posloviti od svojega, se odpraviti v neznano in vstopiti v gibanje, ki ni pomirjujoče, ampak obljuba večje polnosti. Tudi vera se lahko preverja in raste samo na poti. Svetopisemska zgodovina odrešenja se ne začne z razodetjem Božje postave, ampak s klicem Abrahamu, da zapusti deželo očetov in se odpravi na pot proti deželi, ki mu jo bo Bog pokazal (1 Mz 12). Bog Abrahamu ne razkrije

cilja njegovega potovanja, ampak ga le opozori, naj se odpravi na pot, naj zapusti varnost domačega kraja in vse, na kar se je dotlej opiral in v tem iskal svojo uresničitvev. Abraham izpriča svojo vero s tem, da zapusti gotovost zaradi negotovosti, da dvigne sidro in odpluje iz domačega pristana proti krajem onstran obzorja.

BOG SE RAZODEVA NA POTI

Tudi kristjani smo ljudje na poti. Bog se ni nehal razodevati nekje v daljni preteklosti, svojega razodetja ni vklesal v kamnite plošče, ki bi si jih moral človek naložiti na hrbet, temveč mu je svoje besede po svojem Duhu zašepetal v srce, da bi prodrle kar najgloblje v njegovo telo in bi ogrevale tako roke in noge kot glavo in srce. Jezusov evangelij ni ideja, ampak je hoja z brati za Njim. Zato je bilo

*Pot človeka
ustvarja
in spreminja.*

foto_Dennis Ottink (Unsplash)

PAVEL IN NJEGOVA POT

»On je posoda, ki sem si jo izbral, da ponese moje ime pred pogane in kralje in Izraelove sinove.« (Apd 9,15)

Pavlova življenjska pot je razpeta med izročilo, v katerem je bil vzgojen, in novo pot, v katero je bil poklican.

Luka na več mestih korak za korakom odstira Pavlovo življenjsko zgodbo – od bežnega opisa mladeniča ob Štefanovem kamenjanju, ki pa je v resnici preganjalec Cerkve, ki se po srečanju z Vstalim Gospodom nekoliko umakne iz prvega plana pripovedi – do srečanja s Savlom, ki je obenem tudi Pavel in nastopi kot glavni akter označevanja Božjega kraljestva v Jezusu med pogani. Pripoved z literarno figuro »ponavljanja« ohranja zveznost in napetost, saj z vsako ponovitvijo zveze izvemo kanček več oz. z novega zornega kota. Na ta način sledi pravilom pisanja zgodovinskega, ki teži k oblikovanju urejene pripovedi, kakršna poleg resničnosti, ki vzgaja, ohranja koherentnost, zveznost in zanimivost pripovedi. Pomenljivo je pogledati, kako Luka na več mestih oriše (1) Pavlov lik in njegovo življenjsko

zgodbo, (2) Pavlov obrat ter (3) Pavlovo upodobitev Jezusa.

PAVLOV LIK IN ŽIVLJENJSKA POT

Pavlova življenjska pot je razpeta med izročilo, v katerem je bil vzgojen, in novo pot, v katero je bil poklican. Prvič ga srečamo v Apostolskih delih kot mladeniča ob Štefanovem kamenjanju, kjer »so priče odložile svoja oblačila k nogam mladeniča, ki se je imenoval Savel« (Apd 7,58). Kmalu zatem izvemo, da si je pridobil vpliv in dovoljenje za preganjanje Jezusovih učencev. V goreči vni je »grozil s smrtjo Gospodovim učencem« in prosil »velikega duhovnika za pismo v shodnice v Damasku, da bi tamkajšnje privržence te »Poti«, moške in ženske, vklenjene pripeljal v Jeruzalem« (Apd 9,1-2). Kasneje Pavel sam pripoveduje

NAVEZA, S SIDRIŠČEM V BESEDI

IMENI IN PRIIMEK: Marija in Andrej Štremfelj

ZAČETEK IN KRAJ NAJINE POTI: leto 1976, Kranj

ZAKONSKO POT SKUPAJ HODIVA (ŠTEVILO LET): 45 let

NAJBOLJ PONOSNA SVA NA: družino

NAJLJUBŠI TRENUTKI V TEDNU SE ZGODIJO: jutranje
branje Božje besede

**ČE BI IMELA NA VOLJO TRI BESEDE, S KATERIMI BI OPISALA
NAJINO ZAKONSKO POT, BI TO BILE:** Bog, družina,
alpinizem

NAJBOLJ NAJIN ODLOMEK V SVETEM PISMU: Jezus hodi
po vodi, Mt 14,22-33

NAJIN NAJLJUBŠI SVETOPISEMSKI LIK: Jezus

SVETO PISMO SE V NAŠEM DOMU NAJVEČKRAT NAHAJA:
pri roki

NAJINI ZAČETKI

**Kako sta v začetku vajinega odnosa
doživljala vero in kaj je vplivalo
na vajin odnos do Svetega pisma?
Se še spominjata, kdaj in kako sta se kot
par prvič srečala z Božjo besedo?**

A.: Srečala sva se zaradi gornišтва. Vsak na svoj
način sva vstopila v svet gora. Marija je spoznavala
svet vršacev s skupino veroukarjev in v spremstvu
kaplanov, mene pa je brez posebnih spodbud prite-
gnila najprej lepota gora, potem pa še edinstvenost
gibanja pri plezanju. Sveto pismo je v tem času
in tudi kasneje, potem ko sva se srečala, samevalo

foto: osebni arhiv

na vidnem mestu knjižne police v dnevni sobi. Božjo besedo sva oba od rane mladosti poslušala bolj ali manj zavzeto ob branju beril in evangelijev pri sveti maši. Domači izvod knjige vseh knjig naju takrat ni zanimal.

NAJINA POROKA

Kako sta sprejela odločitev za poroko in kje sta se poročila? Se vama ob pogledu nazaj zdi, da je Božja beseda že takrat oblikovala vajino skupno pot? Kaj vaju je v tistem času najbolj duhovno bogatilo in navdihovalo?

M.: Za poroko sva se odločila kar po pismih med polletno ločitvijo. Andrej se je po skoraj štirih mesecih vračal z odprave na Mount Everest, kjer je z Nejcem Zaplotnikom dosegel vrh. Jaz pa sem prav ta dan, ko sta stala na vrhu sveta, odpotovala na svojo prvo alpinistično odpravo v Peru. Najin prijatelj in soplezalec je bil tudi kranjski kaplan. Obiski gora so bili v tistem času večdnevni, spali smo po kočah, bivakih ali pa kar zunaj v naravi. Večerni pogovori so pogosto vodili v poglobljene misli o smislu življenja, ki jim je duhovnik v naših vrstah dodal svetopisemsko širino. Semena so sicer dolgo kalila v najinih srcih, a kot beremo v Božji besedi, naš čas ni Božji čas. Kaplan Frenk naju je v času jesenskih barv poročil v kapeli v Vratih.

SVETO PISMO V NAJINEM ZAKONU

Kako se je skozi leta spreminjal vajin odnos do vere in s tem tudi do Svetega

pisma? Kdaj sta ga začela poglobljeno doživljati in kako je vplivalo na vajino življenje? Kako danes kot zakonca prebirata in premišlujeta Božjo besedo?

A. in M.: V začetnem obdobju najinega skupnega življenja sva večino misli in energije posvečala goram in družini. Že po enem letu se nama je pridružila hčerka Katarina, čez tri leta pa še Anže. Versko življenje je bilo več kot desetletje omejeno na redno obiskovanje nedeljske maše, sprejemanje zakramentov krsta, svetega obhajila in birme. Sveto pismo pa je potrpežljivo čakalo na svoj čas v družbi različne alpinistične literature.

Sredi devetdesetih let sva plezala v steni El Capitana. Doživela sva hudo stisko s pomanjkanjem vode. Nepričakovano sva jo našla med smetmi drugega bivaka in še isti dan izplezala na vrh. Ta dogodek je bil začetek poglobljenega iskanja Boga.

M.: Iskanje duhovne dimenzije me je po številnih ovinkih preko new aga pripeljalo do Svetega pisma. V družini so se odnosi skrhal v času, ko so moje zanimanje posrkale različne duhovne prakse, ki sem jih srečevala na svojih odpravah. S srečanjem s Prenovo v Duhu pa je postalo branje Svetega pisma vsakodnevna molitev. Andrej je sprva nezaupljivo spremljal to obdobje moje poti. Ko pa so postala obdobja miru in zadovoljstva v zavetju Najvišjega vedno daljša, je posegel po Božji besedi tudi on in z nekajletno zakašnivitvijo tudi otroci. Najine dnevne molitve so iz rutine prešle v predajanje življenja Bogu in tudi pomnožile so se.

foto: Raphael Renter Raphi Rawr (Unsplash)

POSLUŠATI SVOJE TELO

Iskati ravnovesje življenja preko svojega telesa

»Vse ima svoj trenutek, vsaka reč ima svoj čas pod nebom: Čas za rojevanje in čas za umiranje; čas za sajenje in čas, da se vsajeno izruje. Čas za ubijanje in čas za ozdravljanje; čas za podiranje in čas za zidanje. Čas za jokanje in čas za smejanje; čas za žalovanje in čas za plesanje.« (Prd 3,1-4)

Je čas za to in čas za ono, pravi Pridigar, in sicer za oboje. Ne samo za eno in ne samo za drugo, za oboje, ker oboje spada k življenju in mu oboje nekaj daje, ker se iz obojega rase in krepi, ker je oboje smiselno in potrebno. Delo in počitek, garanje in igranje, trud in gostija. In oboje v harmoniji. Ne brez enega in ne brez drugega. Ker je tako, da delo dobiva svojo dopolnitev v praznovanju. In da te praznovanje napolnjuje, kadar je polno hvaležnosti za opravljeno delo.

RAVNOVESJE

Nobena skrivnost ni, da je človek srečen in zadovoljen, ko je njegovo življenje v *ravnovesju*,

ko ni ničesar preveč in ničesar premalo. Že dolgo vemo za to, za grško zlato sredino (*mesótes*) in za Benediktovo pravilo »*ora, lege et labora*« (moli, *beri* in delaj). Vendar se nam je iskanje tega ravnotežja zadnje čase nekam spridilo. Znamo biti ali preutrujeni ali pa na smrt dolgočaseni, vsekakor in v obeh primerih pa brez *veselja*. In prav to pomanjkanje veselja v vsem, kar počnemo, pravi, da je nekaj narobe. To, da je treba cel teden po radiu poslušati vzdihovanje, kdaj bo končno nastopil petek, in brati sporočila mladih na družbenih omrežjih, da ne vedo, kaj bi počeli. Kot majhni otroci smo. Delo nam je muka, počitek pa dolgčas. Veselje pa je ostalo skrito nekje med zlatimi teleti in manifesti za svobodo in pravice.

Sam ne znam povedati, kje najti to izgubljeno veselje. A nekaj o tem zna povedati evangelij. Na več mestih. Znano je, da je imel Jezus zelo naporen delavnik (Mr 1,29-39). Kakor vsak oče in vsaka mati je nežno pristopal do ljudi, se zanje zanimal

SVETOPISEMSKA NIŠA Vinko Ošlak

PAVLOVE SKUŠNJAVE

»Slišali ste namreč, kako sem nekoč živel v judovstvu, kako sem zagrizeno preganjal Božjo Cerkev in jo skušal uničiti. Po svoji strastni vnemi za očetna izročila sem v judovstvu prekašal mnoge sovrstnike in rojake. Ko pa se je Bogu, ki me je izbral že v materinem telesu in me poklical po svoji milosti, zdelo prav razodeti v meni svojega Sina, da bi ga oznanjal med pogani, se nisem zatekel k mesu in krvi, pa tudi v Jeruzalem nisem šel k tistim, ki so bili apostoli pred mano, temveč sem se odpravil v Arabijo, potem pa sem se vrnil v Damask.« (Gal 1,13-17).

KAMEN

Pavla je mučilo vprašanje, ali je bilo prav, da je Galačanom pisal, kakor bi hvalil samega sebe, kar sicer ni bilo trn v njegovi duši, kakor ga je mučil trn v telesu, o katerem se ni hotel zaklepetati z bralcem kdo ve katerega stoletja, ki bo tudi zanj vedelo, namreč zavoljo tistega, ki ga je pred Damaskom vrgel s konja, ko se mu je izlilo iz preveč napitega gosjega peresa, kako ga je Bog že v materinem telesu izbral in poklical, da bi oznanjal njegovega Sina med pogani, torej med narodi. Ampak, se je kmalu popravil, ali ne bi bila prava lastna hvala prav tedaj, ko bi to zamolčal in bi v lahkovernih kmalu mogel nastati vtis, da je vse, kar je dotlej opravil, iz njegovega, in ne iz Božjega, iz njegove milosti, edine poštene, povsem konvertibilne, mutualne in nevlomljive banke v kozmosu, ne le v Jeruzalemu, kjer je tempelj s svojo vendar tako majhno zakladnico, v resnici le malo obilnejšo možnjo.

Nazadnje se je odločil – glej, in vendar ga ima, da bi se hvalil, ko je to huje od prisadka – ko je ta, ki ga je izbral in poklical, v njem brez grmenja glasu določil, da se po tako velikih in mogočnih rečeh odpravi tja, kjer kraljuje kamen, bodisi zdrobljen v pesek, zmlet v prah ali obilen, da ga le s težavo pobereš. To je bilo kakor iti k starejšemu bratu, ki mu je ime Kamen, ki ga je Gospod poklical z novim imenom Petros. Ali je Gospod, ko je tako imenoval tega, ki ga je prvi prepoznal, pa ga potem trikrat zatajil, in vendar prav odgovoril na njegovo preizkusno vprašanje: *Kaj pa vi pravite, kdo sem?* – in je ta, ki zdaj ni več Simon,

ampak Petros, Kamen, odgovoril: *Ti si Mesija, Sin živega Boga*, imel morda v mislih ves tisočletni in še tisočletni in znova tisočletni lučaj tistega davnega nesnovnega kamna, sproženega iz Davidove prače v glavo Filistejca Goljata, da bi, potem ko Izrael in Rim nista imela več kraljev, prvič padel na zemljo, odet v meso, med cesarjevim popisom v davčni kataster rojenega človeka; *kajti dete nam je rojeno, sin nam je dan*, kakor se je zapisalo preroku, torej v dveh naravah, Božji in človeški, v enem resničnem kralju, in ima drugič pasti, zdaj kot skala kozmosa, zalučana iz Božje prače, iz roke tistega, ki je Davidovega rodu, da zdrobi novi Dekapolis, kakor bi utegnili pomeniti deseteri prsti na Nebukadnezarjevi sanjski podobi, da zdrobi zadnji zemeljski imperij in njegovo laž in krivico in za tisoč let postavi svoje kraljestvo miru in pravičnosti? Kamen ... Kam po kamen, kam h kamnu, ako ne v Arabijo. *Arabia Petrea*, kakor so ji rekli Rimski. Še skoraj Izrael, ko je na severni strani Izrael že skoraj Arabija. Ko bosta nekoč tako pomešana, da bo malta njune vezave samo še človeška solza in človeška kri.

Stopil je v deželo Nabathea, s prestolnico Petra, vklesano in izklesano iz visokih kamnitih plasti. Dežela je cvetela stoletja dolgo, ne da bi jo kdo osvojil, tudi Rimski ne, saj v njej ni bilo najti bogastev kakor drugod: kamen in človek, ki je na njem in z njim delal, delal domala čudeže. Ko je vstopal, spet skozi visoka, a mogočna kamnita vrata, se ni povsem zavedal, da rimski škorenj tja skozi ni stopil. Prevzela ga je Petra – *comparatio* njegovega brata v Kristusu, Petrosa. Torej je prišel

NEDELJA BOŽJE BESEDE 2025

Na praznik Svetega pisma, nedeljo Božje besede, 26. januarja 2025, se je zaključilo celoletno lastno-ročno prepisovanje odlomkov iz evangelija po Marku od nedelje Božje besede 2024 do nedelje Božje besede 2025. Prepisi, bolj ali manj umetelni, od kaliografije do otroških »krac«, so pristni odtis »celoletnega dogodka« prepisovanja. V nekaterih župnijah oz. (nad)škofijah so na slovesni maši na nedeljo Božje besede 2025 ročne prepise v procesiji prinesli k ambonu (gl. fotografije v nadaljevanju). Po škofijah, župnijah in domovih so potekala različna slavlja Božje besede. Na tem mestu objavljamo kratka poročila iz posameznih (nad)škofij.

ŠKOFIJA CELJE

Na nedeljo Božje besede je škof Maksimilijan Matjaž v celjski stolnici med sveto mašo ob 10. uri postavil v službo bralca (lektorat) dva bogoslovca, dva kandidata za stalni diaconat in 10 laikov, ki to službo že dlje časa opravljajo v svojih domačih župnijah. S tem je sledil gesti papeža Frančiška, ki je na ta dan v Rimu postavil v službo bralca mnogo laikov iz različnih delov sveta, med

njimi pet iz Slovenije. Škof je v pridigi med drugim izpostavil: »Bog nam govori zato, da bi ga razumeli. Bog želi, da bi ga razumeli in ga spoznali. Naš Bog ni samo neki silen Bog moči, ki bi mu bilo dovolj, da bi mu v strahu ali iz strahu služili ali hodili za njim in v neki slepi pokorščini sprejemali njegove besede in zapovedi. Ne, naš Bog želi, da bi ga razumeli, da bi ga prepoznali, da bi sprejeli Njegovo besedo, ki je namenjena prav našemu konkretnemu življenju. Zato je prav, da Božjo besedo iščemo, da jo beremo, da jo skušamo

CE_foto_Jože Potrpin

CE_foto_Jože Potrpin

razumeti, da jo beremo na način, da bi res prodrli tudi v tisto globljo resnico, ki nam jo sporoča. [...] In tukaj sledi tisto drugo pomembno sporočilo prav za vas, dragi bralci, ki boste sprejeli to pomembno službo: da Božjo besedo berete in jo oznanjate tako, da jo boste najprej vi razumeli, tako s srcem kakor z razumom. Da jo boste brali na način, da jo bodo ljudje lahko razumeli. Ljudje k bogoslužju prinesejo toliko svojih misli, svojih skrbi in svojih načrtov. Če jih tukaj pričaka beseda, prebrana in izgovorjena s srcem, se jih bo ta beseda dotaknila in bodo šli obogateni od svetega bogoslužja. Naj se ne dogaja, da bi zaradi vaše nepripravljenosti ali vašega malomarnega prebiranja Božje besede ljudje ostali lačni in prazni.« Po praznovanju v stolnici sta sledila pogostitev in druženje v prostorih stolne župnije v Celju. **JANKO REZAR**

NADŠKOFIJA LJUBLJANA

Tudi letos je bila gostiteljica nedelje Božje besede za nadškofijo Ljubljana župnija Preska. Župnik Jure Koželj in s. dr. Snežna Večko sta osebno povabila župnike, da vernikom priporočijo to srečanje. Ob 16. uri je bilo bogoslužje Božje besede v cerkvi, ki ga je vodil upokojeni beograjski nadškof msgr. Stanislav Hočevár. Njegovo osebno pričevanje o mestu Božje besede v njegovem življenju je navzoče močno nagovorilo. Med bogoslužjem je spregovorila tudi družinska mati, ki je na pobudo z lanske nedelje Božje besede prepisovala nedeljske odlomke Markovega evangelija. Hčerka, ki je sodelovala z risbicami, je v procesiji prinesla k oltarju prepisane odlomke. V procesiji je bila tudi s. Metka Tušar, usmiljenka, s svojim prepisom Markovega evangelija v kaligrafski pisavi. Povedala je, da je bila

Lj. foto_Matevž Vidmar

Lj. foto_Matevž Vidmar

Lj. foto_Matevž Vidmar

težka bolezen zadnji povod, da je začela prepisovati Novo zavezo in se jo učiti na pamet. V globoki tišini smo prisluhnili prvemu poglavju Markovega evangelija. Začela se ga je učiti, potem ko so ji zdravniki napovedali, da se ji bodo zaradi bolezni kognitivne in spominske funkcije poslabšale.

V župnijskem domu se je program nadaljeval. Mladinska skupina je pod vodstvom s. Snežne pripravila dramatizacijo Jonove zgodbe, ki ima močno sporočilo upanja. Dolgoletni član Bibličnega gibanja, Damijan Dolinar, ki se že več let uči Sveto pismo na pamet, je recitiral Jonovo zgodbo. Medtem so mladi z mimiko odigrali Jonov beg pred Bogom in kar ga je pri tem doletelo, do spreobrnjenja Ninivljanov in njihove sreče, ko jim je Bog prizanesel. Sledili sta še predavanji biblicista dr. Sama Skralovnika o pomenu in svetosti svetopisemskih besed. Antropolog in radijski napovedovalec dr. Ambrož Kvartič pa je podal dragocene smernice za liturgične bralce, da bi Božjo besedo v njeni bogati vsebini čim jasneje posredovali Božjemu ljudstvu. Dogovorili smo se za nadaljnje izobraževanje v tej smeri.

Zavzete župljanke so pripravile okusne sladice, ki so se po obsežnem programu zares prilegle, prav tako pa tudi prijateljska beseda in druženje.

S. SNEŽNA VEČKO

ŠKOFIJA NOVO MESTO

Na nedeljo Božje besede popoldne smo se v novomeški škofiji zbrali v novem župnišču v Brusnicah. Skoraj 40 prisotnih nas je najprej prisluhnilo evangeliju o Jezusovi ozdravitvi gobavca (Mt 1,39-45).

Stalni diakon in psihoterapevt Matic Vidic nam je nato spregovoril o tem, kako prinaša Božjo besedo dolenjskim Romom, ki so podobno kot nekoč gobavci med nami danes pogosto nezaželeni in nesprejeti. Tudi Matic je v začetku težko sprejel svoje poslanstvo stalnega diakona, ki bo delal z Romi, vendar ni obupal, ampak z majhnimi premiki in s pomočjo dobrih ljudi prinaša upanje v romska naselja. Medtem ko so prej poznali samo krst in pogreb, je po par letih nekaj romskih otrok zdaj prejelo tudi prvo sveto obhajilo in birmo, nekateri mladi pa nadaljujejo z izobraževanjem na srednjih in poklicnih šolah in jih je po uspešnem zaključku prvega letnika Matic peljal na romanje v Medžugorje. Pomaga jim tudi, da najdejo službo in že z zaposlitvijo rešujejo druge težave. Kdor je zaposlen, je denimo bolj zavzet tudi pri pošiljanju svojih otrok v šolo. Tako Matic vzgaja »svetilnike«, ki bodo za zgled drugim. Ob svojem delu Matic ugotavlja, da je šel v romsko naselje zato, da bi spremenil Rome, v resnici pa so tudi oni spremenili njega, saj vedno znova spoznava,

NM_foto_Tomaž Maras

NM_foto_Tomaž Maras

kako Bog poskrbi za vse. Prisotni so Maticu zastavili precej vprašanj o tem, kaj vse bi bilo treba še narediti. Marsikaj bi morala spremeniti država, vsak pa lahko nekaj naredi, če ima le odprte roke in srce. **TOMAŽ MARAS**

Posnetek s srečanja:

https://youtu.be/g58X3eKFWel?si=YdAgcXrh_A5lIXSh

ŠKOFIJA KOPER

V nedeljo, 26. 1., smo se ob nedelji Božje besede zbrali tudi bralci in ljubitelji Svetega pisma koprške škofije. Na Škofijski gimnaziji Vipava smo do zadnjega kotička napolnili avditorij in z zanimivostjo prisluhnili predavanju dr. Alana Tedeška z naslovom: »Razglasite osvoboditev vsem prebivalcem!« (3 Mz 25,10). Predavanje je imelo namen orisati jubilejno leto v Svetem pismu.

Sveto leto je v osnovi povezano s posvetitvijo časa, ki ga je določil Gospod (prim. 1 Mz 2,3). Ime »jubilej« izhaja iz besede *jobel* (ovnov rog), na katerega so zatrobili in tako razglasili začetek pravnega dne. Ta praznik je vsako leto, vendar dobi poseben pomen, ko sovpada z začetkom jubilejnega leta. V Svetem pismu najdemo zgodnjo zamisel o njem: sklican naj bi bil vsakih 50 let, saj je bilo to »dodatno« leto, ki naj bi ga doživljali po preteku sedmih sobotnih let (prim. 3 Mz 25,8-13). Sveto leto je priložnost za ponovno vzpostavitev pravičnega odnosa z Bogom, med ljudmi in s stvarstvom ter vključuje počitek zemlje, osvoboditev sužnjem, odpis dolgov in vrnitev odtujenih posesti.

V Novi zavezi ne najdemo besede jubilej, evangelist Luka pa govori o letu, ki je ljubo Gospodu in ga je razglasil Jezus v shodnici v Nazaretu, ko je citiral preroka Izaija (Lk 4,18-19). V Jezusovih besedah postane sveto leto način kristjanovega življenja. Slednje vključuje evangelizacijo ubogih, osvoboditev jetnikov, povrnitev vida slepim in osvoboditev zatiranih.

Predavanju je sledilo bratsko srečanje ob prigrizku in dobri kapljici – tako kot se za jubilej spodobi.

MARKO RIJAVEC

NADŠKOFIJA MARIBOR

Na nedeljo Božje besede je ob 11.30 nadškof Alojzij Cvikel vodil osrednjo slovesnost v jubilejni cerkvi v baziliki Matere usmiljenja v Mariboru. V župniji Sv. Trojica v Slovenskih goricah so pripravili posebno razstavo izdaj Svetega pisma, ki vključuje prevode v 60 različnih jezikov – od hebrejščine, grščine in staroslovanščine do sodobnih prevodov v azijske, afriške in evropske jezike. Razstava ponuja edinstven vpogled v zgodovino prevajanja Svetega pisma, vključuje Dalmatinovo Biblijo in slovenske prevode ter spremlja razvoj svetih let skozi zgodovino Katoliške cerkve. Poleg razstave je bila na voljo tudi bogata muzejska zbirka liturgičnih predmetov in samostanske knjižnice, ki hrani številne dragocene knjige, vključno z inkunabulami ter starimi učbeniki fizike in medicine. ...

KP_foto_Marko Rijavec

BIBLIČNA ŠOLA

Evangelii gaudium

Daniel's Answer to the King (1890) by Briton Rivière

ZAVOD BIBLIČNO GIBANJE

V Biblični šoli bomo enkrat mesečno predstavili izbrane odlomke prerokov, ki imajo danes pomembno sporočilo o Bogu, o nas in o svetu. Pri vsakem predavanju bo podana zgodovinska, eksegetska in duhovna razlaga določenega odlomka, sledili bodo napotki za nadaljnje branje, molitev in pogovor.

Vabljeni!

Uvodno besedo bo imel celjski škof msgr. dr. Maksimilijan Matjaž, preroška besedila bosta predstavila dr. s. Snežna Večko in dr. Samo Skralovnik.

**Preostali datumi srečanj so
(vsakič od 17.00 do 18.30):**

24. 4. 2025

22. 5. 2025 in

26. 6. 2025 (živo)

Posnetki vseh preteklih srečanj Biblične šole Evangelii gaudium, vsebine vseh srečanj, skupaj z besedilom predavateljev, vprašanji za osebno in občestveno delo Lectio Biblica idr.

